WSPÓŁPRACA SĄDOWA W SPRAWACH KARNYCH

W tej nocie wyjaśniamy, że współpraca sądowa w sprawach karnych opiera się na zasadzie wzajemnego uznawania wyroków i orzeczeń sądowych oraz obejmuje środki mające zbliżyć przepisy państw członkowskich w kilku dziedzinach. Traktat z Lizbony zapewnił silniejszą podstawę rozwoju przestrzeni wymiaru sprawiedliwości w sprawach karnych, a Parlamentowi Europejskiemu – nowe uprawnienia.

PODSTAWA PRAWNA

— Artykuły 82–86 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).

CELE

Stopniowe znoszenie kontroli granicznych na terenie UE znacznie zwiększyło swobodę przemieszczania się jej obywateli, ale także ułatwiło przestępcom działanie ponad granicami. Aby sprostać wyzwaniu, jakim jest przestępczość transgraniczna, do przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości włączono środki wspierające współpracę sądową w sprawach karnych między państwami członkowskimi. Punktem wyjścia jest zasada wzajemnego uznawania. Przyjęto specjalne środki mające na celu zwalczanie przestępczości międzynarodowej i terroryzmu oraz zadbanie o ochronę praw ofiar, podejrzanych i więźniów w całej UE.

OSIĄGNIĘCIA

A. Główne unijne akty ustawodawcze w sprawie współpracy wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych

1. Procedury przyjmowania prawodawstwa

Zgodnie z TFUE większość środków dotyczących współpracy sądowej w sprawach karnych przyjmuje się w ramach zwykłej procedury ustawodawczej i podlegają one kontroli sądowej przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Jednak – nawet niezależnie od szczególnych cech przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości (klauzule opt-out dla Irlandii i Danii, zob. protokoły nr 21 i 22 do TFUE) i uprzywilejowanej roli parlamentów narodowych (protokoły nr 1 i 2) – współpracy policyjnej oraz współpracy sądowej w sprawach karnych nie włączono w pełni w ramy unijne i zachowują one część pierwotnych cech sprzed Traktatu z Lizbony:

— Komisja dzieli prawo inicjatywy z państwami członkowskimi, pod warunkiem że reprezentują one jedną czwartą członków Rady (art. 76 TFUE);

— Parlament pełni jedynie funkcję konsultacyjną w kwestii konkretnych środków dotyczących współpracy sądowej w sprawach karnych, które następnie Rada przyjmuje jednomyślnie. W przypadku braku jednomyślności w Radzie grupa co najmniej dziewięciu państw członkowskich może wspólnie pracować w oparciu o zasadę wzmocnionej współpracy.

2. Główne akty ustawodawcze przyjęte w ramach zwykłej procedury ustawodawczej

a. Wspólne normy minimalne w postępowaniu karnym:

— dyrektywa w sprawie prawa do tłumaczenia ustnego i tłumaczenia pisemnego w postępowaniu karnym(dyrektywa 2010/64/UE z dnia 20 października 2010 r.);

— dyrektywa w sprawie prawa do informacji w postępowaniu karnym (dyrektywa 2012/13/UE z dnia 22 maja 2012 r.);

— dyrektywa w sprawie prawa dostępu do adwokata w postępowaniu karnym i w postępowaniu dotyczącym europejskiego nakazu aresztowania oraz w sprawie prawa do poinformowania osoby trzeciej o pozbawieniu wolności i prawa do porozumiewania się z osobami trzecimi i organami konsularnymi w czasie pozbawienia wolności (dyrektywa 2013/48/UE z dnia 22 października 2013 r.);

— dyrektywa w sprawie wzmocnienia niektórych aspektów domniemania niewinności i prawa do obecności na rozprawie w postępowaniu karnym (dyrektywa (UE) 2016/343 z dnia 9 marca 2016 r.);

— dyrektywa w sprawie gwarancji procesowych dla dzieci będących podejrzanymi lub oskarżonymi w postępowaniu karnym (dyrektywa (UE) 2016/800 z dnia 11 maja 2016 r.);

— dyrektywa w sprawie pomocy prawnej z urzędu dla podejrzanych i oskarżonych w postępowaniu karnym oraz dla osób, których dotyczy wniosek w postępowaniu dotyczącym europejskiego nakazu aresztowania (dyrektywa (UE) 2016/1919 z dnia 26 października 2016 r.);

— rozporządzenie w sprawie przekazywania postępowań w sprawach karnych (rozporządzenie (UE) 2024/3011 z dnia 27 listopada 2024 r.).

b. Walka z terroryzmem:

— dyrektywa w sprawie wykorzystywania danych dotyczących przelotu pasażera (danych PNR) w celu zapobiegania przestępstwom terrorystycznym i poważnej przestępczości, ich wykrywania, prowadzenia postępowań przygotowawczych w ich sprawie i ich ścigania (dyrektywa (UE) 2016/681 z dnia 27 kwietnia 2016 r.);

— dyrektywa w sprawie zwalczania terroryzmu i zastępująca decyzję ramową Rady 2002/475/WSiSW oraz zmieniająca decyzję Rady 2005/671/WSiSW (dyrektywa (UE) 2017/541 z dnia 15 marca 2017 r.);

— rozporządzenie w sprawie przeciwdziałania rozpowszechnianiu w internecie treści o charakterze terrorystycznym (rozporządzenie (UE) 2021/784 z dnia 29 kwietnia 2021 r.);

— rozporządzenie dotyczące cyfrowej wymiany informacji w sprawach związanych z terroryzmem, zmieniające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1727 oraz decyzji Rady 2005/671/WSiSW (rozporządzenie (UE) 2023/2131 z dnia 4 października 2023 r.).

c. Walka z korupcją, cyberprzestępczością, oszustwami i praniem pieniędzy:

— dyrektywa dotycząca ataków na systemy informatyczne i zastępująca decyzję ramową Rady 2005/222/WSiSW (dyrektywa o cyberprzestępczości) (dyrektywa 2013/40/UE z dnia 12 sierpnia 2013 r.);

— dyrektywa w sprawie zabezpieczenia i konfiskaty narzędzi służących do popełnienia przestępstwa i korzyści pochodzących z przestępstwa w Unii Europejskiej (dyrektywa 2014/42/UE z dnia 3 kwietnia 2014 r.);

— dyrektywa w sprawie sankcji karnych za nadużycia na rynku (dyrektywa w sprawie nadużyć na rynku) (dyrektywa 2014/57/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r.);

— dyrektywa w sprawie prawnokarnych środków ochrony euro i innych walut przed fałszowaniem, zastępująca decyzję ramową Rady 2000/383/WSiSW (dyrektywa 2014/62/UE z dnia 15 maja 2014 r.);

— dyrektywa w sprawie zwalczania za pośrednictwem prawa karnego nadużyć na szkodę interesów finansowych Unii (dyrektywa (UE) 2017/1371 z dnia 5 lipca 2017 r.);

— dyrektywa zmieniająca dyrektywę (UE) 2015/849 w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu i zmieniająca dyrektywy 2009/138/WE i 2013/36/UE (dyrektywa (UE) 2018/843 z dnia 30 maja 2018 r.);

— dyrektywa w sprawie zwalczania prania pieniędzy za pomocą środków prawnokarnych (dyrektywa (UE) 2018/1673 z dnia 23 października 2018 r.);

— rozporządzenie w sprawie wzajemnego uznawania nakazów zabezpieczenia i nakazów konfiskaty (rozporządzenie (UE) 2018/1805 z dnia 14 listopada 2018 r.);

— dyrektywa w sprawie zwalczania fałszowania i oszustw związanych z bezgotówkowymi środkami płatniczymi, zastępująca decyzję ramową Rady 2001/413/WSiSW (dyrektywa (UE) 2019/713 z dnia 17 kwietnia 2019 r.);

— dyrektywa w sprawie odzyskiwania i konfiskaty mienia (dyrektywa (UE) 2024/1260 z dnia 24 kwietnia 2024 r.);

— rozporządzenie w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu (rozporządzenie (UE) 2024/1624 z dnia 31 maja 2024 r.).

d. Wymiana informacji między państwami członkowskimi a agencjami unijnymi:

— dyrektywa w sprawie europejskiego nakazu dochodzeniowego w sprawach karnych (dyrektywa 2014/41/UE z dnia 3 kwietnia 2014 r.);

— rozporządzenie w sprawie Agencji Unii Europejskiej ds. Zarządzania Operacyjnego Wielkoskalowymi Systemami Informatycznymi w Przestrzeni Wolności, Bezpieczeństwa i Sprawiedliwości (eu-LISA) (rozporządzenie (UE) 2018/1726 z dnia 14 listopada 2018 r.);

— rozporządzenie w sprawie utworzenia, funkcjonowania i użytkowania Systemu Informacyjnego Schengen (SIS) w dziedzinie współpracy policyjnej i współpracy

wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych (rozporządzenie (UE) 2018/1862 z dnia 28 listopada 2018 r.);

— rozporządzenie ustanawiające scentralizowany system służący do ustalania państw członkowskich posiadających informacje o wyrokach skazujących wydanych wobec obywateli państw trzecich i bezpaństwowców (ECRIS-TCN) na potrzeby uzupełnienia europejskiego systemu przekazywania informacji z rejestrów karnych oraz zmieniające rozporządzenie (UE) 2018/1726 (rozporządzenie (UE) 2019/816 z dnia 17 kwietnia 2019 r.); rozporządzenie to jest powiązane z dyrektywą w sprawie wymiany informacji dotyczących obywateli państw trzecich oraz w sprawie europejskiego systemu przekazywania informacji z rejestrów karnych (ECRIS), zmieniającą decyzję ramową Rady 2009/315/WSiSW (dyrektywa (UE) 2019/884 z dnia 17 kwietnia 2019 r.);

— rozporządzenie w sprawie ustanowienia ram interoperacyjności systemów informacyjnych UE w obszarze współpracy policyjnej i sądowej, azylu i migracji (rozporządzenie (UE) 2019/818 z dnia 20 maja 2019 r.);

— dyrektywa w sprawie wymiany informacji między organami ścigania państw członkowskich i uchylająca decyzję ramową Rady 2006/960/WSiSW (dyrektywa (UE) 2023/977 z dnia 10 maja 2023 r.);

— rozporządzenie w sprawie europejskich nakazów wydania i europejskich nakazów zabezpieczenia dowodów elektronicznych w postępowaniu karnym oraz w postępowaniu karnym wykonawczym w związku z wykonaniem kar pozbawienia wolności (rozporządzenie (UE) 2023/1543 z dnia 12 lipca 2023 r.);

— dyrektywa w sprawie zharmonizowanych przepisów dotyczących wskazywania wyznaczonych zakładów i ustanawiania przedstawicieli prawnych w celu gromadzenia dowodów elektronicznych w postępowaniach karnych (dyrektywa (UE) 2023/1544 z dnia 12 lipca 2023 r.);

e. Ochrona ofiar:

— dyrektywa w sprawie zapobiegania handlowi ludźmi i zwalczania tego procederu oraz ochrony ofiar (dyrektywa 2011/36/UE z dnia 5 kwietnia 2011 r.);

— dyrektywa w sprawie zwalczania niegodziwego traktowania w celach seksualnych i wykorzystywania seksualnego dzieci oraz pornografii dziecięcej (dyrektywa 2011/93/UE z dnia 13 grudnia 2011 r.);

— dyrektywa w sprawie europejskiego nakazu ochrony (dyrektywa 2011/99/UE z dnia 13 grudnia 2011 r.);

— dyrektywa ustanawiająca normy minimalne w zakresie praw, wsparcia i ochrony ofiar przestępstw (dyrektywa 2012/29/UE z dnia 25 października 2012 r.);

— dyrektywa w sprawie zwalczania przemocy wobec kobiet i przemocy domowej (dyrektywa (UE) 2024/1385 z dnia 14 maja 2024 r.);

— dyrektywa w sprawie zmiany dyrektywy 2011/36/UE w sprawie zapobiegania handlowi ludźmi i zwalczania tego procederu oraz ochrony ofiar (dyrektywa (UE) 2024/1712 z dnia 13 czerwca 2024 r.).

B. Agencje ds. współpracy sądowej w sprawach karnych i inne powiązane organy

1. Agencja Unii Europejskiej ds. Współpracy Wymiarów Sprawiedliwości w Sprawach Karnych (Eurojust)

Eurojust stymuluje i wzmacnia koordynację dochodzeń i ścigania, a także współpracę organów państw członkowskich. W szczególności ułatwia wykonywanie międzynarodowych wniosków o wzajemną pomoc prawną oraz realizację wniosków o ekstradycję. Eurojust wspiera organy państw członkowskich pod każdym możliwym względem, aby zwiększyć skuteczność prowadzonych przez nie dochodzeń i postępowań karnych w związku z przestępstwami transgranicznymi.

Na wniosek państwa członkowskiego Eurojust może udzielić mu pomocy w dochodzeniach i postępowaniach karnych dotyczących tego państwa członkowskiego oraz państwa trzeciego, jeżeli Eurojust i państwo niebędące państwem członkowskim zawarły umowę o współpracy lub jeżeli wykazano istnienie istotnego interesu.

Eurojust zajmuje się tymi samymi rodzajami przestępstw i wykroczeń, które wchodzą w zakres odpowiedzialności Agencji Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Ścigania (Europol), takimi jak terroryzm, handel narkotykami, handel ludźmi, fałszerstwa, pranie pieniędzy, cyberprzestępczość, przestępstwa przeciwko mieniu lub dobru publicznemu, w tym nadużycia finansowe i korupcja, przestępstwa naruszające interesy finansowe Unii, przestępstwa przeciwko środowisku naturalnemu oraz udział w organizacji przestępczej. Na wniosek państwa członkowskiego Eurojust może również udzielać pomocy w dochodzeniach i postępowaniach karnych w przypadku innych rodzajów przestępstw.

Po rosyjskiej agresji wojskowej na Ukrainę, która rozpoczęła się w lutym 2022 r., od marca 2022 r. w Ukrainie działa wspierany przez Eurojust wspólny zespół dochodzeniowo-śledczy UE. 14 kwietnia 2023 r. siedmiu członków tego zespołu zgodziło się prowadzić śledztwa nie tylko w sprawie domniemanych zbrodni wojennych, ale również w sprawie zbrodni ludobójstwa popełnionych w Ukrainie. Międzynarodowe Centrum Ścigania Zbrodni Agresji przeciwko Ukrainie (ICPA) – ośrodek sądowy działający w ramach Eurojustu – umożliwia wymianę dowodów i wspólną strategię ścigania. Eurojust prowadzi również bazę dowodów najpoważniejszych zbrodni wagi międzynarodowej, aby wspierać prace zespołu dochodzeniowo-śledczego i inne śledztwa w sprawie zbrodni międzynarodowych. 2 kwietnia 2024 r. Eurojust wziął udział w międzynarodowej konferencji pt. „Przywrócenie sprawiedliwości Ukrainie" w Hadze, aby podsumować postępy poczynione w prowadzeniu śledztw w sprawie przestępstw, ściganiu sprawców i koordynowaniu działań międzynarodowych. 2 października 2025 r. Eurojust zorganizował spotkanie z Radą Europy, aby przedstawić prace przygotowawcze przeprowadzone na forum ICPA w odniesieniu do przyszłego specjalnego trybunału ds. zbrodni agresji przeciwko Ukrainie.

We wrześniu 2024 r. Eurojust był gospodarzem oficjalnego uruchomienia europejskiej sieci organów wymiaru sprawiedliwości ds. przestępczości zorganizowanej (EJOCN), która służy jako centrum specjalistycznej wiedzy fachowej wspierającej organy sądowe w zwalczaniu przestępczości zorganizowanej.

W kwietniu 2022 r. Komisja opublikowała wniosek w sprawie rozszerzenia mandatu Eurojustu. Kilka tygodni później Parlament i Rada osiągnęli porozumienie co do zmienionego mandatu – Eurojust może zabezpieczać, analizować i przechowywać dowody zbrodni wojennych, ludobójstwa i zbrodni przeciwko ludzkości, a także przekazywać je właściwym organom sądowym państw członkowskich oraz Międzynarodowemu Trybunałowi Karnemu. Nowe rozporządzenie w sprawie Eurojustu zostało opublikowane w Dzienniku Urzędowym UE 31 maja 2022 r. i weszło w życie następnego dnia.

Poprzednie ramy prawne dotyczące Eurojustu (decyzja Rady 2009/426/WSiSW z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie wzmocnienia Eurojustu) weszły w życie 4 czerwca 2009 r. 12 grudnia 2019 r. zaczęło obowiązywać rozporządzenie (UE) 2018/1727. Obecną podstawą prawną działalności Eurojustu jest rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/838 z dnia 30 maja 2022 r. w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) 2018/1727 w odniesieniu do zabezpieczania, analizy i przechowywania w Eurojuście dowodów dotyczących ludobójstwa, zbrodni przeciwko ludzkości, zbrodni wojennych oraz powiązanych przestępstw.

Co roku Eurojust publikuje sprawozdanie. 15 maja 2025 r. Eurojust opublikował sprawozdanie roczne za 2024 r. Głównym elementem prac Eurojustu w 2024 r. było inicjowanie reakcji wymiaru sprawiedliwości UE na wojnę w Ukrainie i pogłębianie współpracy z państwami spoza UE. W styczniu 2025 r. Eurojust i Europol opublikowały sprawozdanie zatytułowane „Wspólne wyzwania w zakresie cyberprzestępczości".

Eurojust ma siedzibę w Hadze w Niderlandach.

2. Prokuratura Europejska (EPPO)

Rozporządzenie Rady wdrażające wzmocnioną współpracę w zakresie ustanowienia Prokuratury Europejskiej (rozporządzenie Rady (UE) 2017/1939 z dnia 12 października 2017 r.) obowiązuje od 20 listopada 2017 r. Parlament wyraził zgodę na projekt rozporządzenia Rady w swoim stanowisku z 5 października 2017 r.

EPPO jest niezależnym urzędem odpowiedzialnym za prowadzenie dochodzeń, postępowań karnych i sprawowanie wymiaru sprawiedliwości w przypadku przestępstw przeciwko budżetowi UE, takich jak nadużycia finansowe, korupcja lub oszustwa transgraniczne związane z VAT na kwotę wyższą niż 10 mln EUR. Wykaz przestępstw można rozszerzyć w przyszłości, aby uwzględnić np. terroryzm.

W 2019 r. Parlament i Rada za obopólną zgodą mianowały Laurę Codruțę Kövesi pierwszą europejską prokurator generalną na nieodnawialną kadencję trwającą siedem lat.

Do EPPO przyłączyły się dotychczas 24 państwa członkowskie, a pozostałe mogą dołączyć w dowolnym momencie. EPPO ma siedzibę w Luksemburgu, tam też urzęduje Europejski Prokurator Generalny i kolegium składające się z prokuratorów ze wszystkich uczestniczących państw członkowskich. Nadzorują oni postępowania przygotowawcze prowadzone przez delegowanych prokuratorów.

Prokuratura Europejska rozpoczęła działalność 1 czerwca 2021 r. i prowadzi już liczne postępowania. Trwają też inne prace, m.in. dostosowywanie krajowych

systemów wymiaru sprawiedliwości do przepisów o EPPO, mianowanie delegowanych prokuratorów europejskich czy rekrutacja personelu.

19 marca 2025 r., na wspólnym posiedzeniu Komisji Kontroli Budżetowej oraz Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych Parlamentu Europejskiego, EPPO przedstawiła sprawozdanie roczne za 2024 r. Pod koniec 2024 r. EPPO prowadziła łącznie 2666 postępowań przygotowawczych (wzrost o 38 % w porównaniu z poprzednim rokiem), w przypadku których straty dla budżetu UE szacuje się na 24,8 mld EUR (22,5 % więcej niż w 2023 r.). Ponad połowa szacowanych strat (13,15 mld EUR) jest spowodowana transgranicznymi oszustwami związanymi z VAT, w które zaangażowane są – niemal w systematyczny sposób – organizacje przestępcze. Stanowi to poważne zagrożenie dla bezpieczeństwa wewnętrznego.

ROLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

Parlament odegrał kluczową rolę w kształtowaniu prawodawstwa UE w dziedzinie współpracy wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych, nadając walce z przestępczością i korupcją priorytet polityczny. Na równi z Radą dążył do współpracy wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych. Zwykła procedura ustawodawcza ma zastosowanie do prawie wszystkich obszarów unijnego prawa karnego, z kilkoma wyjątkami, do których należy zwłaszcza procedura zgody na utworzenie EPPO.

Głównym instrumentem współpracy sądowej w sprawach karnych między państwami członkowskimi jest Eurojust. Podczas reformy Eurojustu Parlament zdecydowanie opowiadał się za większą kontrolą parlamentarną i udoskonaleniem zasad dotyczących ochrony danych.

1 grudnia 2020 r. Parlament zorganizował pierwsze międzyparlamentarne posiedzenie komisji poświęcone ocenie działalności Eurojustu (z powodu pandemii COVID-19 odbyło się ono zdalnie). Przeprowadzono wtedy pierwszą ocenę działalności Eurojustu przez Parlament Europejski i parlamenty narodowe zgodnie z art. 85 TFUE i rozporządzeniem (UE) 2018/1727. 1 lutego 2022 r. zorganizowano drugie międzyparlamentarne posiedzenie komisji poświęcone ocenie działalności Eurojustu, 30 listopada 2022 r. – trzecie posiedzenie, a 7 listopada 2023 r. – czwarte posiedzenie w Brukseli. Piąte międzyparlamentarne posiedzenie komisji odbyło się 2 grudnia 2024 r., a szóste posiedzenie – 20 listopada 2025 r.

20 stycznia 2021 r. Parlament przyjął rezolucję w sprawie wdrażania europejskiego nakazu aresztowania i procedur wydawania osób między państwami członkowskimi (oraz zatwierdził sprawozdanie z wdrażania decyzji ramowej Rady 2002/584/WSiSW z dnia 13 czerwca 2002 r., przyjętej przed Traktatem z Lizbony). W rezolucji tej Parlament ocenił wyniki uproszczonej transgranicznej sądowej procedury wydawania osób, która w 2004 r. zastąpiła długie unijne procedury ekstradycji i która opiera się na zasadzie wzajemnego uznawania orzeczeń sądu.

6 października 2021 r. Parlament przyjął rezolucję w sprawie sztucznej inteligencji w prawie karnym i jej stosowania przez policję i organy wymiaru sprawiedliwości w sprawach karnych. 13 marca 2024 r. Parlament przyjął stanowisko w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia ustanawiającego zharmonizowane przepisy z zakresu sztucznej inteligencji (akt w sprawie sztucznej inteligencji, przyjęty 13 czerwca 2024 r.).

Parlament sporządził w ostatnim czasie sprawozdania i rezolucje na następujące tematy: zapobieganie przemocy wobec kobiet i przemocy domowej oraz zwalczanie jej, zwalczanie korupcji, zapobieganie handlowi ludźmi i zwalczanie tego procederu oraz ochrona jego ofiar, przekazywanie postępowania karnego, prawa ofiar, walka z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu, konfiskata i odzyskiwanie mienia, mowa nienawiści w internecie, wykrywanie i usuwanie materiałów prezentujących wykorzystywanie seksualne dzieci, cyberprzestępczość, cyfryzacja wymiaru sprawiedliwości, współpraca w dziedzinie ścigania przestępców, terroryzm i radykalizacja postaw prowadząca do przemocy, inwazyjne oprogramowanie szpiegowskie.

12 marca 2024 r. Parlament przyjął stanowisko w sprawie nowej dyrektywy w sprawie naruszeń sankcji UE. W grudniu 2022 r. w odpowiedzi na rosyjską agresję na Ukrainę Komisja zaproponowała obecną dyrektywę, którą przyjęto 24 kwietnia 2024 r. Dyrektywa ta zawiera definicję przestępstw i kar za naruszenie unijnych środków ograniczających, a także kryminalizuje obchodzenie sankcji.

Polityka współpracy sądowej w sprawach karnych nadal się rozwija, ze szczególnym naciskiem na skuteczniejszą walkę z ogólnoeuropejskimi zagrożeniami i ogólnoeuropejską przestępczością. Parlament przyjął konkretne środki, aby zwalczać terroryzm, przestępczość międzynarodową, korupcję, nadużycia finansowe i pranie pieniędzy oraz by chronić prawa ofiar, podejrzanych i więźniów w całej UE. Przyjęto również szereg środków mających na celu usprawnienie wymiany informacji między państwami członkowskimi.

W dniach 1–2 października 2025 r. w Brukseli odbyło się trzecie posiedzenie plenarne forum wysokiego szczebla w sprawie przyszłości unijnego wymiaru sprawiedliwości w sprawach karnych.

Parlament rozpatrzy przyszłe wnioski ustawodawcze dotyczące przyszłości Eurojustu oraz w sprawie przepisów dotyczących zwalczania przestępczości zorganizowanej, jak zapowiedziano w programie prac Komisji na 2026 r., i przeprowadzi głosowanie nad tymi wnioskami.

Notę tematyczną przygotował Departament Tematyczny ds. Sprawiedliwości, Wolności Obywatelskich i Spraw Instytucjonalnych. Więcej informacji na stronie internetowej Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych.

Mariusz Maciejewski / Alessandro Davoli
04/2026